

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့
တိရစ္ဆာန်ကျန်းမာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဥပဒေ
(နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ ဥပဒေအမှတ် ၁၇/၉၃)
ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၃၅၅ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၁၂ ရက်
(၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၅ ရက်)

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့သည် အောက်ပါဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အခန်း (၁)

အမည်နှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

- ၁။ ဤဥပဒေကို တိရစ္ဆာန်ကျန်းမာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး ဥပဒေဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။
- ၂။ ဤဥပဒေတွင်ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည် -
 - (က) **တိရစ္ဆာန်** ဆိုသည်မှာ လူတို့မွေးမြူထားသော သို့မဟုတ် တစ်နည်းနည်းဖြင့် အသုံးပြုရန် လူတို့ဖမ်းဆီးထားသော တိရစ္ဆာန်ကိုဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် ထိုတိရစ္ဆာန်တစ်မျိုးမျိုး၏ အထီးမျိုးရည်၊ အမမျိုးဥ သို့မဟုတ် သန္ဓေသားလောင်းလည်း ပါဝင်သည်။
 - (ခ) **တိရစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်း** ဆိုသည်မှာ တိရစ္ဆာန်မှ ထွက်ရှိသော နို့၊ ဥ သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်၏ ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်ရပ်ကိုဆိုသည်။

- (ဂ) တိရစ္ဆာန်အစာ ဆိုသည်မှာ တိရစ္ဆာန်အား ကျွေးမွေးရန် သိပ္ပံနည်းကျ ဖော်စပ်၍ ဖြစ်စေ၊ သမရိုးကျရောစပ်၍ဖြစ်စေ၊ ယင်းသို့ဖော်စပ်ခြင်း၊ ရောစပ်ခြင်းမပြုဘဲ ဖြစ်စေ စီးပွားရေးအလို့ငှာ ထုတ်လုပ်ရောင်းချသည့် အစားအစာကိုဆိုသည်။
- (ဃ) ကူးစက်ရောဂါ ဆိုသည်မှာ ကူးစက်ရောဂါဖြစ်သည်ဟု ဝန်ကြီးဌာနက ကြေညာထားသော တိရစ္ဆာန်များတွင် ဖြစ်ပွားတတ်သည့် ရောဂါတစ်မျိုးမျိုးကို ဆိုသည်။
- (င) ထောက်ခံချက်လက်မှတ် ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေ ပုဒ်မ ၈ ပုဒ်မခွဲ (ခ)အရ ထုတ်ပေးသော လက်မှတ်ကိုဆိုသည်။
- (စ) ဝန်ကြီးဌာန ဆိုသည်မှာ မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာနကို ဆိုသည်။
- (ဆ) ဝန်ကြီး ဆိုသည်မှာ မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီးကို ဆိုသည်။
- (ဇ) ဦးစီးဌာန ဆိုသည်မှာ မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနကို ဆိုသည်။
- (ဈ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဆိုသည်မှာ မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ကို ဆိုသည်။

အခန်း (၂)

ရည်ရွယ်ချက်များ

၃။ ဤဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

- (က) တိရစ္ဆာန်ကျန်းမာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊
- (ခ) တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်၊
- (ဂ) တိရစ္ဆာန်များတွင် ကူးစက်ရောဂါ မဖြစ်ပွားစေရေးအတွက် ကြိုတင်ကာကွယ်ရန်နှင့် ဖြစ်ပွားသည့်အခါ စနစ်တကျထိန်းချုပ်နိုင်ရန်၊
- (ဃ) ပြည်ပမှ တင်သွင်းသော တိရစ္ဆာန်၊ တိရစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်းနှင့် တိရစ္ဆာန်အစာများကို စစ်ဆေးနိုင်ရန်၊

- (င) ပြည်ပသို့ တင်ပို့သည့် တိရစ္ဆာန်၊ တိရစ္ဆာန်ထွက် ပစ္စည်း၊ တိရစ္ဆာန်အစာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထောက်ခံချက်လက်မှတ် ထုတ်ပေးနိုင်ရန်၊
- (စ) တိရစ္ဆာန်များကို တမင်ညှင်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းမှ ဥပဒေကြောင်းအရ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ပေးရန်။

အခန်း (၃)

တိရစ္ဆာန်ကျန်းမာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေး

၄။ ဦးစီးဌာနသည် တိရစ္ဆာန်ကျန်းမာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အောက်ပါလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ပေးရမည် -

- (က) တိရစ္ဆာန်မွေးမြူလိုသူများ ခေတ်မီနည်းစနစ်များဖြင့် မွေးမြူနိုင်ရေးအတွက် နည်းပညာဖြန့်ဖြူးပေးခြင်း၊
- (ခ) မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ကိုက်ညီသော တိရစ္ဆာန်မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ပေါ်ထွန်းလာစေ ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဂ) တိရစ္ဆာန်မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ပြည်ပမှ တင်သွင်းမှုကို ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဃ) ကူးစက်ရောဂါများကို ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်မည့် ကာကွယ်ဆေးများကို သုတေသန ပြုခြင်း၊ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊
- (င) နိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ သဘာဝပေါက်ပင်၊ သီးနှံများကို တိရစ္ဆာန်အစာအဖြစ် အသုံးချနိုင်ရေးအတွက် သုတေသနပြုလုပ်ခြင်း၊
- (စ) ပြည်ပမှ တင်သွင်းသည့် တိရစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်းနှင့် တိရစ္ဆာန်အစာများ အရည်အသွေး ပြည့်မီခြင်းရှိမရှိ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေနိုင်သော ရောဂါပိုး သို့မဟုတ် အဆိပ်အတောက်ပါဝင်မှု ရှိမရှိ စစ်ဆေးကြီးကြပ်ခြင်း။

အခန်း (၄)

ပြည်တွင်း၌ရောင်းချသော တိရစ္ဆာန်အစာကို စစ်ဆေးခြင်း

၅။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် -

- (က) ပြည်တွင်း၌ ရောင်းချသော တိရစ္ဆာန်အစာများကို သတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ စစ်ဆေးနိုင်သည်။
- (ခ) တိရစ္ဆာန်များကို ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေနိုင်သည့် တိရစ္ဆာန်အစာများရောင်းချ နေကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိပါက ဆက်လက်ရောင်းချခြင်းမပြုရန် တားမြစ်ပိတ်ပင် နိုင်သည်။
- (ဂ) တိရစ္ဆာန်အစာ ရောင်းချသူများစာရင်းကို ကောက်ယူနိုင်သည်။

၆။ တိရစ္ဆာန်အစာရောင်းချသူသည် မိမိရောင်းချသည့် တိရစ္ဆာန်အစာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ -

- (က) ဦးစီးဌာန၏ စစ်ဆေးမှုကို ခံယူရမည်။
- (ခ) ဦးစီးဌာန၏ ဥပဒေနှင့်အညီ တားမြစ်ပိတ်ပင်ချက်ကို လိုက်နာရမည်။

အခန်း (၅)

ပြည်ပသို့တင်ပို့သောတိရစ္ဆာန်၊ တိရစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်းနှင့် တိရစ္ဆာန် အစာကိုစစ်ဆေးခြင်း

၇။ တိရစ္ဆာန်၊ တိရစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်း သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်အစာကို ပြည်ပသို့တင်ပို့သူသည် ထောက်ခံချက်လက်မှတ်ရယူလိုလျှင် သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းများနှင့်အညီ ဦးစီးဌာနသို့ လျှောက်ထားနိုင်သည်။

၈။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ထောက်ခံချက်လက်မှတ် လျှောက်ထားသည့် ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ -

- (က) တိရစ္ဆာန်တွင် ကူးစက်ရောဂါ ကင်းရှင်းခြင်း ရှိ မရှိ ကိုလည်းကောင်း၊ တိရစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်း သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်အစာသည် အရည်အသွေးပြည့်မီခြင်း ရှိမရှိနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေနိုင်သော ရောဂါပိုး သို့မဟုတ် အဆိပ်အတောက် ပါ ဝင်ခြင်း ရှိ မရှိကို လည်းကောင်း သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းများနှင့်အညီ စစ်ဆေးရမည်။
 - (ခ) သတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါက ထောက်ခံချက် လက်မှတ်ထုတ်ပေးရမည်။
- ၉။
- (က) ထောက်ခံချက်လက်မှတ် လျှောက်ထားသူသည် သတ်မှတ်ထားသည့် အခကြေးငွေ များကို ပေးဆောင်ရမည်။
 - (ခ) စစ်ဆေးခ၊ ထောက်ခံချက်လက်မှတ် ထုတ်ပေးခနှင့် အခြားစရိတ်ကြေးငွေများသည် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း ဖြစ်စေရမည်။

အခန်း (၆)

ပြည်ပမှတင်သွင်းသော တိရစ္ဆာန်၊ တိရစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်းနှင့် တိရစ္ဆာန် အစာကိုစစ်ဆေးခြင်း

- ၁၀။ တိရစ္ဆာန်၊ တိရစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်း သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်အစာကို ပြည်ပမှ တင်သွင်းသူသည် ဦးစီးဌာန၏ စစ်ဆေးမှုကို ခံယူရမည်။
- ၁၁။ ဦးစီးဌာနသည် ပြည်ပမှ တင်သွင်းသော တိရစ္ဆာန်၊ တိရစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်း သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်အစာကို စစ်ဆေးနိုင်ရန် လိုအပ်သည့်နေရာဒေသများတွင် ဝန်ကြီးဌာန၏ သဘော တူညီချက်ဖြင့် စစ်ဆေးရေးစခန်းများ ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။
- ၁၂။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ပြည်ပမှတင်သွင်းသော တိရစ္ဆာန်၊ တိရစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်း သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်အစာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ -

(က) တိရစ္ဆာန်တွင် ကူးစက်ရောဂါ ကင်းရှင်းခြင်း ရှိမရှိ ကိုလည်းကောင်း၊ တိရစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်း သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်အစာသည် အရည်အသွေးပြည့်မီခြင်း ရှိမရှိနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေနိုင်သော ရောဂါပိုး သို့မဟုတ် အဆိပ်အတောက် ပါ ဝင်ခြင်း ရှိ မရှိကို လည်းကောင်း သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းများနှင့်အညီ စစ်ဆေးရမည်။

(ခ) တိရစ္ဆာန်တွင် ကူးစက်ရောဂါ ဖြစ်ပွားနေကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိပါက ပြည်တွင်းသို့ ဆက်လက်သယ်ယူခြင်းမပြုရန် တားမြစ်ခြင်း၊ ယာယီထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ပြန်လည် သယ်ယူသွားစေခြင်း သို့မဟုတ် ဖျက်ဆီးခြင်း ပြုနိုင်သည်။

(ဂ) တိရစ္ဆာန်၊ တိရစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်း သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်အစာသည် အရည်အသွေး ပြည့်မီခြင်းမရှိကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေနိုင်သော ရောဂါပိုး သို့မဟုတ် အဆိပ်အတောက်ပါဝင်နေကြောင်းကိုလည်းကောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါ က ပြည်တွင်းသို့ ဆက်လက်သယ်ယူခြင်းမပြုရန် တားမြစ်ခြင်း၊ ယာယီထိန်းသိမ်း ခြင်း၊ ပြန်လည်သယ်ယူသွားစေခြင်း သို့မဟုတ် ဖျက်ဆီးခြင်းပြုနိုင်သည်။

(ဃ) ပုဒ်မခွဲ (က)အရ စစ်ဆေးရာ၌ တိရစ္ဆာန်တွင် ကူးစက်ရောဂါ ကင်းရှင်းကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ တိရစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်း သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်အစာသည် အရည်အသွေး ပြည့်မီပြီး ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေနိုင်သော ရောဂါပိုး သို့မဟုတ် အဆိပ်အတောက် ကင်းရှင်းကြောင်းကိုလည်းကောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါက ထောက်ခံချက်လက်မှတ်ထုတ်ပေးရမည်။

၁၃။ (က) တိရစ္ဆာန်၊ တိရစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်း သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်အစာကို ပြည်ပမှ တင်သွင်းသူသည် သတ်မှတ်ထားသည် အခကြေးငွေများကိုပေးဆောင်ရမည်။

(ခ) စစ်ဆေးခ၊ ထောက်ခံချက်လက်မှတ် ထုတ်ပေးခနှင့် အခြားစရိတ်ကြေးငွေများသည် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း ဖြစ်စေရမည်။

အခန်း (၇)

ကူးစက်ရောဂါ ကာကွယ်ခြင်းနှင့် ထိန်းချုပ်ခြင်း

၁၄။ ဝန်ကြီးဌာနသည် တိရစ္ဆာန်များတွင် ဖြစ်ပွားတတ်သည့် ကူးစက်ရောဂါများကို အခါအားလျော်စွာ သတ်မှတ်ကြေညာရမည်။

၁၅။ ဦးစီးဌာနသည် -

- (က) တိရစ္ဆာန်များတွင် ကူးစက်ရောဂါ မဖြစ်ပွားစေရေးအတွက် လိုအပ်သောကြိုတင် ကာကွယ်မှု အစီအမံများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရမည်၊
- (ခ) ကူးစက်ရောဂါ ဖြစ်ပွားသည့်ဒေသတွင် ရောဂါဖြစ်ပွားမှု ပပျောက်စေရန်နှင့် အခြားနေရာဒေသများသို့ ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ခြင်း မရှိစေရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရမည်၊
- (ဂ) ကူးစက်ရောဂါ ကင်းရှင်းသော ဒေသကို သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းများနှင့် အညီ ကြေညာရမည်၊
- (ဃ) ကူးစက်ရောဂါ ကာကွယ်ရေး သို့မဟုတ် ထိန်းချုပ်ရေးအတွက် လိုအပ်သော အမိန့် သို့မဟုတ် ညွှန်ကြားချက်ကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

၁၆။ တိရစ္ဆာန်ပိုင်ရှင် သို့မဟုတ် လက်ဝယ်ရှိသူသည် တိရစ္ဆာန်တွင် ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွား နေကြောင်း သိရှိရလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ သေဆုံးသော တိရစ္ဆာန်တွင် ကူးစက်ရောဂါ လက္ခဏာ တွေ့ရှိရလျှင်သော်လည်းကောင်း ဦးစီးဌာန၏ မြို့နယ် သို့မဟုတ် ကျေးရွာ အုပ်စုတာဝန်ခံ ဝန်ထမ်းတစ်ဦးဦးထံသို့ဖြစ်စေ၊ ဤကိစ္စအလို့ငှာ ဝန်ကြီးဌာနက တာဝန်ပေးအပ်ထားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ထံသို့ဖြစ်စေ အမြန်သတင်းပေးတိုင်းကြားရမည်။

၁၇။ တိရစ္ဆာန်ဆေးကုဆရာဝန်တစ်ဦးသည် မိမိကုသသည့် တိရစ္ဆာန်တွင် ကူးစက်ရောဂါ ဖြစ်ပွားနေကြောင်း တွေ့ရှိရပါက နီးစပ်ရာဦးစီးဌာန ဝန်ထမ်းတစ်ဦးဦးထံ အမြန်အသိပေး အကြောင်းကြားရမည်။

အခန်း (၈)

တိရစ္ဆာန်ကို နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်းမှ ကာကွယ်ခြင်း

၁၈။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် -

- (က) လူတို့က တိရစ္ဆာန်ကို တမင်နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်းမပြုလုပ်ရန် ပညာပေးလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ရမည်၊
- (ခ) တိရစ္ဆာန်ဖြင့် သယ်ဆောင်နိုင်သည့် သို့မဟုတ် ဆွဲနိုင်သည့် အများဆုံး ဝန်အလေးချိန်ကို တိရစ္ဆာန် အမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်နိုင်သည်၊
- (ဂ) တိရစ္ဆာန်များကို သယ်ဆောင်ခြင်း၊ ချည်နှောင်ခြင်း သို့မဟုတ် ထိန်းသိမ်းထား ရှိခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လိုက်နာသင့်သည့် နည်းလမ်းများကို အများပြည်သူတို့သိရှိ နိုင်ရန် ပညာပေးလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ရမည်၊
- (ဃ) နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခံရသော တိရစ္ဆာန်များကို ဦးစီးဌာနက ဖွင့်လှစ်ထားသည့် တိရစ္ဆာန်ဆေးကုစခန်းတွင် ဆေးဝါးကုသပေးရန် စီမံဆောင်ရွက်ရမည်၊
- (င) တိရစ္ဆာန်ဆေးကုစခန်းတွင် တိရစ္ဆာန်များအား ကုသပေးခြင်းနှင့် ကျွေးမွေး စောင့်ရှောက်ပေးခြင်းတို့အတွက် တိရစ္ဆာန်ပိုင်ရှင် သို့မဟုတ် လက်ဝယ်ရှိသူက ကျခံမည့် စရိတ်ကြေးငွေများကို သတ်မှတ်ရမည်။

အခန်း (၉)

အယူခံခြင်း

၁၉။ ဦးစီးဌာန၏ အရာရှိတစ်ဦးဦးက ဤဥပဒေအရ ချမှတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက် သို့မဟုတ် အမိန့်တစ်ရပ်ရပ်ကို မကျေနပ်သူသည် ယင်းဆုံးဖြတ်ချက် သို့မဟုတ် အမိန့်ချမှတ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၆၀အတွင်း ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ အယူခံနိုင်သည်။

၂၀။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က ချမှတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက် သို့မဟုတ် အမိန့်တစ်ရပ်ရပ်ကို မကျေနပ်သူသည် ယင်းဆုံးဖြတ်ချက် သို့မဟုတ် အမိန့်ချသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၃၀အတွင်း ဝန်ကြီးထံအယူခံနိုင်သည်။

၂၁။ ဝန်ကြီး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အပြီးအပြတ်ဖြစ်စေရမည်။

အခန်း (၁၀)

ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ်များ

၂၂။ တိရစ္ဆာန်အစာရောင်းချသူသည် အောက်ပါပြုလုပ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူအား ငွေဒဏ် ကျပ် ၅၀၀၀ အထိဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ် ၆ လ အထိဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည် -

- (က) ရောင်းချသည့် တိရစ္ဆာန်အစာကို ဦးစီးဌာန၏ စစ်ဆေးမှုခံယူရန် ငြင်းဆန်ခြင်း၊
- (ခ) ဆက်လက်ရောင်းချခြင်းမပြုရန် ဦးစီးဌာနက တားမြစ်ပိတ်ပင်ထားသည့် တိရစ္ဆာန် အစာကို ရောင်းချခြင်း။

၂၃။ တိရစ္ဆာန်၊ တိရစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်း သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်အစာကို ပြည်ပမှ တင်သွင်းသူသည် အောက်ပါပြုလုပ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူအား ငွေဒဏ် ကျပ် ၅၀၀၀ အထိဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ် ၆လအထိဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည် -

- (က) ပြည်ပမှတင်သွင်းသော တိရစ္ဆာန်၊ တိရစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်း သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်အစာ ကို ဦးစီးဌာန၏ စစ်ဆေးမှုခံယူရန် ငြင်းဆန်ခြင်း၊
- (ခ) ပြည်ပမှတင်သွင်းသော တိရစ္ဆာန်၊ တိရစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်း သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်အစာ ကို ဦးစီးဌာနက ထုတ်ပေးသော ထောက်ခံချက်လက်မှတ်မရရှိဘဲ ပြည်တွင်းသို့ ဆက်လက်သယ်ယူခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်း၊ ရောင်းချခြင်း။

၂၄။ တိရစ္ဆာန်ပိုင်ရှင် သို့မဟုတ် လက်ဝယ်ရှိသူသည် တိရစ္ဆာန်နှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါ အချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် ပျက်ကွက်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူအား ငွေဒဏ် ကျပ် ၅၀၀၀ အထိဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ် ၆လအထိဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည် -

- (က) ကူးစက်ရောဂါကာကွယ်ခြင်း သို့မဟုတ် ထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဦးစီးဌာနက ထုတ်ပြန်သည့်အမိန့်သို့မဟုတ် ညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခြင်း၊
- (ခ) ကူးစက်ရောဂါပြန့်ပွားနေကြောင်း သိရှိလျက်နှင့် သက်ဆိုင်ရာသို့ သတင်းပေး တိုင်ကြားရန် ပျက်ကွက်ခြင်း၊
- (ဂ) သေဆုံးသော တိရစ္ဆာန်တွင် ကူးစက်ရောဂါလက္ခဏာ တွေ့ရှိလျက်နှင့် သက်ဆိုင်ရာသို့ သတင်းပေးတိုင်ကြားရန် ပျက်ကွက်ခြင်း၊

၂၅။ မည်သူမဆို တိရစ္ဆာန်နှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါပြုလုပ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူအား ငွေဒဏ် ကျပ် ၁၀၀၀ အထိ ချမှတ်ရမည် -

- (က) ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာ ခိုင်းစေခြင်း သို့မဟုတ် သတ်မှတ်ထားသော အလေးချိန်ထက် ပို၍တင်ဆောင်ခြင်း၊ ဆွဲယူစေခြင်း၊
- (ခ) တမင်နှိပ်စက်ညှင်းပန်းခြင်း၊
- (ဂ) ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခုကို မလိုအပ်ဘဲ ချို့တဲ့စေခြင်း၊
- (ဃ) တမင်အစာရေစာမကျွေးဘဲထားခြင်း၊
- (င) ရောဂါ သို့မဟုတ် ဒဏ်ရာရရှိနေပါလျက် ကုသစောင့်ရှောက်မှုမပြုဘဲထားခြင်း၊
- (စ) ကူးစက်ရောဂါ စွဲကပ်နေပါလျက် သို့မဟုတ် ဒဏ်ရာရရှိနေပါလျက် အများပြည်သူ သွားလာခွင့်ရှိသော နေရာသို့လွှတ်ထားခြင်း။

၂၆။ တရားရုံးသည် ပုဒ်မ ၂၂ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၂၃ အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ ပြစ်မှုအတွက် သတ်မှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်ကိုချမှတ်ရမည့်အပြင် ပြစ်မှုနှင့်သက်ဆိုင်သော

သက်သေခံပစ္စည်းများကိုလည်း ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းရန် သို့မဟုတ် ဖျက်ဆီးရန် အမိန့်ချမှတ်ရမည်။

အခန်း (၁၁)

အထွေထွေ

၂၇။ ဝန်ကြီးဌာနသည် ဤဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်ရန် ရှိသည့် ပြည်ပသို့တင်ပို့သော သို့မဟုတ် ပြည်ပမှတင်သွင်းသော တိရစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ၊ တိရစ္ဆာန်အစာကိုဖြစ်စေ စစ်ဆေး၍ ထောက်ခံချက်လက်မှတ်ထုတ်ပေးခွင့်ကို သင့်လျော်သော အစိုးရဌာန သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုခုအား လွှဲအပ်နိုင်သည်။

၂၈။ ဝန်ကြီးဌာနသည် အစိုးရဌာန သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုက ဤဥပဒေအရ ပေးဆောင်ရန်ရှိသော စစ်ဆေးခ၊ ထောက်ခံချက်လက်မှတ် ထုတ်ပေးခနှင့် အခြားစရိတ်ကြေးငွေ များကို ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၂၉။ တိရစ္ဆာန်၊ တိရစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်း သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်အစာကို ပြည်ပမှ တင်သွင်းခွင့် လိုင်စင် သို့မဟုတ် ပါမစ်ထုတ်ပေးပိုင်ခွင့်ရှိသော အစိုးရဌာနသည် လိုင်စင်သို့မဟုတ် ပါမစ်ကို ထုတ်ပေးခြင်း မပြုမီ ဦးစီးဌာန၏ သဘောထားမှတ်ချက်ကို တောင်းခံရယူရမည်။

၃၀။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ဤဥပဒေအရ မိမိအားပေးအပ်ထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ဦးစီးဌာနမှ အရာရှိတစ်ဦးဦးအား လွှဲအပ်ဆောင်ရွက်စေနိုင်သည်။

၃၁။ ဤဥပဒေအရ တိရစ္ဆာန်၊ တိရစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်းနှင့် တိရစ္ဆာန်အစာ စစ်ဆေးသည့်လုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် -

- (က) ကုန်စည်စီးဆင်းမှု မှန်ကန်မြန်ဆန်ရေးကို မထိခိုက်စေရန် ဆောင်ရွက်ရမည်၊
- (ခ) စစ်ဆေးမှုကို နှောင့်နှေးကြန့်ကြာခြင်းမရှိစေဘဲ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၂။ ဦးစီးဌာနဝန်ထမ်းများက ဤဥပဒေအရ ပြစ်မှုများကို အရေးယူရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့က လိုအပ်သော အကူအညီများပေးရမည်။

၃၃။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် -

(က) ဝန်ကြီးဌာနသည် လိုအပ်သော နည်းဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

(ခ) ဝန်ကြီးဌာန သို့မဟုတ် ဦးစီးဌာနသည် လိုအပ်သော အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်များကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

၃၄။ အောက်ပါဥပဒေများကို ဤဥပဒေဖြင့် ရုပ်သိမ်းလိုက်သည် -

(က) The Live-Stock Importation Act, 1898,

(ခ) The Glanders and Farcy Act, 1899,

(ဂ) The Dourine Act, 1910,

(ဃ) The Prevention of Cruelty to Animals Act, 1930

(င) The Animal Pests Act, 1939,